

"שמעו ותחי נפשכם"

העורך: הרב יצחק עידו וובר ארליך שליט"א

מתורתו של הגאון הצדיק רבי משה וובר זיע"א

גליון מס' 1282

ראש השנה - א' תשרי תשפ"ז - נא לא לעיין בעלון בשעת התפילה ובקריאת התורה

הוראה למעשה

האדם צריך לדעת שכל אחד נידון לפי מעשיו, הן לטוב והן למוטב, ותמיד האדם וכל העולם כולו עומדים בכף מאזניים, כמו ש"ל (קדושין מ' ע"א): "לעולם יראה אדם עצמו כאילו חציו חייב וחציו זכאי... עשה מצוה אחת - אשוריו שהכריע עצמו ואת כל העולם לכף זכות, עבירה אחת - אוי לו שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף חובה". (זה לשון הרמב"ן) שמות י"ג מ"ז) בענין זה: "אין לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין בכל דבריו ומקרינו שכולם נסים, אין בהם טבע ומנהגו של עולם, בין ברבים

בין ביחיד, ואולם אם יעשה המצוה - יצליחנו שכרו ואם יעבור עליהם - יכריתנו ענשו, הכל בגזירת עליון"

המקור בפרשה: "ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב". פירש רש"י (איכה ג' ל"ח): "אמר ר' יוחנן, מיום שאמר הקב"ה "ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב" לא יצאה רעה וטובה מפיו, אלא הרעה באה מאלוה לעושה רע והטוב לעושה טוב".

הוראה למעשה

כל אהבה שאין עמה תוכחה, אינה אהבה.

המקור בפרשה: "והוכיח אברהם את אבימלך". "אמר רבי יוסי ברבי חנינא: התוכחה מביאה לידי אהבה שנאמר: "הוכח לחכם ויאהבך", הוא דעתיה דרבי יוסי בר חנינא, דאמר: "כל אהבה שאין עמה תוכחה, אינה אהבה. אמר ריש לקיש: תוכחה מביאה לידי שלום, והוכיח אברהם את אבימלך. היא דעתיה דריש לקיש דאמר: כל שלום שאין עמו תוכחה, אינה שלום". על כן, אם יש לאדם שנאה בלב על חבירו שחשב שעבר עליו הדרך, לא ישטום אותו בלבד, אלא יוכיח את חבירו ויקבל התנצלות, ותהיה אהבה ושלום ביניהם". (מתוך קריאת התורה לראש השנה)

נקי הדעת שיכיר שגויו

כיובל שנים - מייצר תפילין

העיקר הוא המעשה

"אקום באשמורת לשפוך שיח"

הנהגותיו של הגה"צ רבי משה וובר זיע"א בראש השנה

- היה מתפלל את תפילת ערבית של ראש השנה באריכות רבה ומתוך בכיה חרישית.
- במשך שעה ארוכה היה מברך אנשים לאחר תפילת ערבית - לכתובה ולחתימה טובה.
- בשעת סעודת החג, היה מקפיד ללמוד פרקי משניות של ראש השנה.
- הקפיד לקום לפני אשמורת הבוקר בכדי שלא לישון בשעות היום של החג.
- היה מקפיד שלא לערוך קידוש לפני תקיעת השופר.
- היה נוהג לומר דברי כבושין בבית הכנסת בדמעות לפני תקיעת השופר.
- לאחר סעודת החג ביום, היה חוזר לבית הכנסת על מנת לסיים את אמירת ספר התהילים.
- לקראת סיום החג, היה עורך התועדות חסידים בבית הכנסת ושם היה מעורר את הקהל בענייני עשרת ימי תשובה.
- במשך כל החג היה לובש לבוש ירושלמי לבן.

מערכת שמעו ותחי נפשכם מאחלת לקוראי העלון ולכל עם ישראל כתיבה וחתימה טובה

הרה"ח ר' שבתאי וינברגר שליט"א בבית המלאכה

השניה. בסייעתא דשמיא נולדו לו עשרה ילדים בארץ הקודש והוא זכה להקים משפחה לתפארת. ממול השטיבלאך של "מאה שערים" הוא פתח חנות קטנה וממנה הפיץ והחדיר את התודעה שצריך להזכיר את שמו של ה' בכבוד וברצינות הראויה לבורא עולם ומנהיגו. שלטים גדולים היו מוצבים מחוץ לחנות ובתוכה, שעליהם נכתב כיצד אמורים להגות את שמו של ה' יתברך. המסר שאותו הוא השתדל להעביר היה, שלפני שמזכירים את שם ה' בתפילה או בברכה, צריך לעצור לרגע ורק אז לבטא בפה את שם ה' בהדגשה מיוחדת באימה וביראה".

ובנקודה זו פסק ר' שבתאי את שטף דיבורו. הוא נעץ את עיניו בחלל האויר ושקע בהרהורים. ואז לאחר רגע הפטיר ואמר: "אכן אבי היה יחיד ומיוחד בכל הנוגע לעורר יהודים להגות את שמו של מלך מלכי המלכים בכבוד הראוי לו".

בשוק "מאה-שערים" יושב לו בתוך חדר מלאכה זעיר הרה"ח ר' שבתאי וינברגר שליט"א ומכין "בתים" של תפילין לעם ישראל. כיובל שנים הוא עוסק במלאכת קודש זו. במהלך השבוע ניתן לפגוש אותו בשטיבלאך של "מאה-שערים" ובבית כנסת "סטמור" ברח' יואל שבירושלים. בכל מקום שנמצא, הוא מפזר רוח חיים בקרב המתפללים. בפנים מאירות ר' שבתאי מארגן מניינים ואף משמש פעמים רבות כשליח ציבור. אנשים נהנים לשהות במחיצתו.

במהלך "הימים הנוראים" בין כסה לעשור, ביקרתי אותו בבית המלאכה שלו שדחוס בכלי עבודה לייצור תפילין. בקשתי לשוחח איתו בין השאר על מפעל חייו של אביו הרה"צ רבי אליהו וינברגר זצ"ל להחדרת התודעה של אמירת שם ה' בכבוד הראוי והרצוי.

"אבי ז"ל היה במלחמת העולם השניה בצבא ההונגרי" החל ר' שבתאי לספר "ופעם אחת הוא שמע כיצד הכריזו את השם של המפקד בקרב החיילים. כולם היו צריכים לקום כשהכריזו את שמו של אותו הצורך. או אז פנה אבי לחבר שעמד לידו ואמר לו: "כנראה שבגלל שאנו לא מזכירים את שם ה' בכבוד הראוי, נאלצים אנו לקום לשמע שמו של הרשע הזה"... ומאותו הרגע גמלה בליבו ההחלטה להשריש בעם ישראל את הערך העליון של אמירת שם ה' בכבוד הראוי.

בשואה איבד אבי את אשתו ושני ילדיו. כשנסתיימה המלחמה הוא עלה לארץ והתיישב בשכונת "מאה-שערים" ושם נשא אשה בפעם

הציבור מתבקש להתפלל לרפואתו השלמה של האברך החשוב הרב יוסף מאיר בן שרה שיח' לרפואה שלמה בתוך שאר חולי עמו ישראל

"ורוחצין ומסתפרין ... לפי שיודעים שהקב"ה יעשה להם נס"

"ורוחצין ומסתפרין" על פי המדרש - כי מי גוי גדול וכו', איזו אומה כאומה זו שיודעת אופיה של אלקיה, פירוש, מנהגיו ודיניו, שמנהגו של עולם אדם שיש לו דין לובש שחורים וכו', אבל ישראל אינם כן, לובשים לבנים וכו' ואוכלין ושותים ושומחים בראש השנה, לפי שיודעים שהקב"ה יעשה להם נס. (טור אורח חיים סימן תקפ"א)

דברי הטור הללו לכאורה מעוררים תמיהה: מה שייך ענין של "נס" בראש השנה. וגם אם נגיד שצריכים ישראל בעת הזאת נס, עדיין לא מובן מהיכן הם יודעים כל כך בבירור שיעשה להם נס, (וכפי שהדבר נלמד מכך שנאמר על ישראל שהם יודעים אופיו של אלקיהם) והלא ידוע שאין סומכין על הנס.

אפשר לבאר תמיהה זו על פי דברי הזהו"ק (ח"ג צ"ט ע"א) וזה לשונו: "רשו אתייהב להווא ממונה בית דין לאנעלה על בי דינא פיתחא וכו' ולית רשו לבי"ד לדחייא ליה בגין כי אני ה' אוהב משפט וכו', ואע"ג דקוב"ה רחים ליה לדינא וכו', נצח רחימו דבנוי לרחימו דדינא ובשעתא דסנטירא קם למטען מלין עלייהו פקיד למתקע בשופר בגין לאתערא רחמי". (ותרגומו: רשות ניתנת לממונה בית הדין להכנס לבית הדין ואין רשות לדחות אותו, כי אני ה' אוהב משפט, ואף על גב שהקב"ה אוהב משפט, מנצחת לבסוף אהבתו לבניו את אהבתו למשפט ובשעה שהממונה קם לדבר על עם ישראל מצוה הקב"ה לתקוע בשופר בכדי לעורר רחמים). רואים מכאן שהנהגה של הקב"ה עם ישראל, היא הנהגה ניסית, כי מנצחת אהבתו לישראל את האהבה שלו למשפט. וזהו שאמרו במדרש: "עומד מכסא דין ויושב על כסא רחמים" על ידי תקיעת שופר. וניתן גם לומר שענין הנס שבראש השנה הוא על דרך מה שכתוב: "והאלקים נסה את אברהם", ומפרש המדרש רבה שהוא כמו שכתוב: "נתת ליראיך נס להתנוסס" בשביל לנסותם בעולם בכדי לגדלם בעולם, כנס הזה של הספינה המתנוסס על הספינה.

תקיעות של ראש השנה

כמה תקיעות חייב אדם לשמוע בראש השנה תש, תר"ת תר"ת תר"ת לפי ששלוש פעמים תרועה נאמר בתורה, שתים בראש השנה ואחד ביום הכיפורים של יובל, ומפי השמועה למדו שהן למדים זה מזה (שלחן ערוך אדמו"ר הזקן סימן תקצ סעיף א, לפי הרמב"ם הלכות שופר פרק ג הלכה א).

אפשר לומר שהתורה מרמזת לנו בזה שענין השופר בראש השנה הוא ענין התשובה, כמו שאיתא ברמב"ם הלכות תשובה (פרק א הלכה ד): "אף על פי שתקיעת השופר בראש השנה

גזרת הכתוב, רמז יש בו, כלומר עורר ישנים משנתכם וכו' וחזרו בתשובה וזכרו בוראכם אלו השוכחים את האמת בהבלי הזמן", שענין התשובה הוא להתעורר מהשנה ולזכור מי בראנו לכבודו. ועיין בשערי תשובה לרבנו יונה בתחילתו בשם המדרש, משל על ענין התשובה כמו שיוצא מבית האסורים עיין שם, וכמו שעל ידי תקיעת שופר ביום הכפורים של יובל נפטרו עבדים לבתיהן (ראש השנה ח, ב), כמו כן על ידי תקיעת שופר בראש השנה נפטרו מלהיות עבדים ליצר הרע, וכמו שאיתא בספר התניא (פרק לא) שענין התשובה הוא כמשל בן המלך שהיה בשביה וכו' ויצא לחופשי אל בית אביו המלך, עיין שם. ועיין במסכת יומא (דף פו, ב): "אמר רבי יוחנן גדולה תשובה במקרב את הגאולה, שנאמר ובה לציון גואל ולשבי פשע ביעקב, מה טעם ובה לציון גואל, משום דשבי פשע ליעקב", ואפשר לומר דכמו שעל ידי תשובה יוצא מבית האסורים והשבי כנ"ל שהוא גאולתו הפרטית, כך במידה כנגד מידה מתקרבת על ידי זה הגאולה הכללית לצאת מהגלות.

ולפי הנ"ל יובנו דברי התוספות (ראש השנה לג, ב) בשם הערות שתוקעין מאה קולות בראש השנה כנגד מאה פעיות דפעיא (צוחות שצוחה) אמא דסיסרא, לכאורה איזה שייכות פעיותיה דאם סיסרא לתקיעות דראש השנה. ואפשר שרמזו בכאן כמו שנאמר מאויב תחכמני, דכמו שאמא של סיסרא צעקה מאה קולות על שבנה נשבה לבית ישראל כמו כן אנו תוקעים מאה קולות על שנשבינו בבית האסורים של היצר הרע על ידי העונות כנ"ל: "דענין התקיעה היא צעקה מעומק הלב שאין כלי הדיבור יכולים להגבילה מפני שהיא קול בלבד" (לשון לקוטי תורה האדמו"ר הזקן נ"ע פרשת אתם נצבים), ולהבדיל אלף הבדלות בין טומאה לטהרה, כמו שאם סיסרא צעקה על בנה שנשבה בין ישראל, כמו כן "קול ברמה נשמע נהי בכי תמרוורים רחל מבכה על בניה וגו' כי איננו", ועל ידי התשובה נזכה לסיפא דקרא "כה אמר ה' מנעי קולך מבכי וגו' ושוב מארץ אויב וגו' ושובו בנים לגבולם".

פסוקי מלכויות זכרונות שופרות

זה לשון התוספות במסכת ראש השנה (לב, ב) דבור המתחיל מתורה ומסיים בנביא: "ואם תאמר דבכל דוכתא משמע דנביאי עדיף מכתובים וכו', ויש לומר משום קראי דתהלים משלי ואיוב קדמו לנביאי" עד כאן לשונו. (כלומר תוספות שואלים מדוע בתפילת המוסף מקדימים פסוקים של הכתובים לפני הפסוקים של הנביאים כי הרי פסוקי הנביאים חשובים יותר. והם מתרצים שפסוקי התהלים משלי ואיוב קדמו לפסוקי הנביאים)

לולא דברי התוספות, אפשר לומר שאנשי כנסת הגדולה סדרו לפי הסדר של הפסוקים שפסוקי תורה ופסוקי כתובים שמזכירים כאן על פי רוב

מדברים מהעבר או מההווה, מה שאין פסוקי נביאים מדברים על העתיד לבוא, וכל ברכה מהשלוש ברכות מסתיימת בסופה בתפילה ובקשה על הגאולה העתידה, בשביל זה סמכו פסוקי נביאים בסיום הברכה כדי שיהיה מעין החתימה סמוך לחתימה.

היום הרת עולם וגו' אם כבנים אם כעבדים (תפילת מוסף)

אפשר לפרש תפילה זאת על פי מה שכתבו התוס' (קידושין ט"ז ע"ב) בדיבור המתחיל "מה לסימנים" וזה לשונו: "דגבי אדון שייך שינוי הגוף - גורם הוצאה, דאין זה הגוף שקנה. אבל גבי אב לא שייך טעם דשינוי הגוף, דלעולם הוא אביה, אחר השינוי כמו קודם השינוי". וזהו שאנו אומרים איפוא - "אם כבנים", כלומר, גם אם נפגמו נפשותינו על ידי עבירות של לא תעשה, ונעשה שינוי הגוף, אנו מבקשים שירחמנו כרחם "אב על הבנים" כי נשאר אב אף לאחר השינוי.

ואת המילים "ואם כעבדים", יש לפרש על פי דברי התוס' שם (י"ז ע"א) דיבור המתחיל "חלה" וזה לשונו: "דאין לדמותם (שכירים מלמדי תנוקות) כלל לעבד עברי, דעבד עברי גופו קנוי לאדונו, הלכך חלה שלש שנים - אינו חייב להשלים וכו', אבל מלמד אין גופו קנוי אלא שכר עצמו ללמוד עד הזמן, וכשאינו יכול להשלים לא יטול אלא מה שהרוויח". ולכן אנו מבקשים בנוגע למצות עשה שלא קיימנו, שיהא נחשב כאילו עשינו, כלומר, שיחשיב אותנו כעבדים שנוטלים שכר אף אם לא השלימו מלאכתם.

טור אורח חיים סימן תקפ"א

וז"ל: ורוחצין ומסתפרים על פי המדרש כי מי גוי גדול וכו' איזו אומה כאומה זו שיודעת אופיה של אלוהיה שמנהגו של עולם אדם שיש לו דין לובש שחורים, אבל ישראל אינם כן, אלא לובשים לבנים ואוכלין ושותים ושומחים בראש השנה לפי שיודעים שהקב"ה יעשה להם נס וכו'.

ויש לשאול לכאורה מה שייך לכאן נס, ואם צריכים נס איך יודעים כל כך בבירור שיעשה להם נס, שאומר על זה שישאל יודעים אופיו של אלוהיהם הלא ידוע שאין סומכין על הנס.

ניתן לבאר את זה על פי דברי הזהו"ק הקדוש "רשו אתייהב להווא ממונה בית דין לאנעלה על בי דינא פיתחא וכו' ולית רשו לבי"ד לדחייא ליה בגין כי אני ה' אוהב משפט וכו' ואע"ג דקוב"ה רחים להו דינא וכו' נצח רחימו דבנוי לרחימו דדינא ובשעה דסנטירא קם למטען מלין עלייהו פקיד למתקע בשופר בגין לאתערא רחמי"

רואין מכאן שהנהגה הקב"ה עם ישראל היא הנהגה ניסית אשר אהבת הקב"ה את עם ישראל גוברת על אהבת המשפט, וזהו שאמרו במדרש עומד מכסא דין ויושב על כסא רחמים על ידי תקיעת השופר.

לעילוי נשמת האשה החשובה מרת שרה גולדה קופמן ז"ל בת הרה"ג רבי אלימלך וובר ז"ל

לעילוי נשמת הרבנית הצדקנית שהייתה מפורסמת במעשי חסדיה הכבירים - מרת יהודית רובינשטיין בת רבי נחום ז"ל - נפטרה ב' ניסן תשע"ג

לעילוי נשמת הגאון הגדול רבי מרדכי אהרן בן רבי יוסף חיים שיינברגר זצ"ל נפטר י"ח אב התשע"ט ת.נ.צ.ב.ה.

חוט של חן

ואינו משיב. פוצרת בו אשתו: "הנה שכנינו ומכרנו, בהיות חלילה הצרה בביתם, הולכים הם אל הצדיק רבי ירחמיאל, בנו של 'היהודי הקדוש'. התאזר אף אתה עוז, ולך אליו, ספר לו דבר צרתנו ואולי יש תקווה". דברים אלו נכנסו ללב החיט השבור. הוא נטל ידיו, הציג רגליו על הרצפה, התלבש והכין עצמו ללכת לצדיק.

בעמדו לפניו סיפר לפי בקשת הרבי כל אשר קרהו, למן היום אשר הובא האריג מבית הפריץ לידו. הרבי שמע את דברי פיו עד תומם אחר הורה: "שוב לביתך, ובבואך, טול את המעיל, פרום את תפריו ושוב לחבר את התפרים כפי שהיו, אחר קחהו ושאהו אל הפריץ". יצא ענזל את חדר הרבי, שב אל ביתו ופיו חתום.

ראתה אשתו כי פניו קדורניות ושפתיו קפוצות והחלה חוקרת אותו על אודות קורותיו בבית הרבי. בתחלה התחמק ענזל ממתן תשובה אך בהרבותה להפציר בו, אמר לה, כי אין בדעתו לקיים דברי הרבי. עצה משונה יעץ, לא מתקבלת על הדעת... אך האשה אמונה יותר היתה על אמונת חכמים ובשמעה דבריו נתמלאה עברה על בעלה: "פתי יאמר כך" - אמרה - כלום מבין אתה מחשבתו של הרבי? קום מהר ועשה כפי שצוה אותך!"

"יפה, יפה תקנת את המעיל!" - שמע ענזל קולו

לא היתה לו לענזל ברירה. ושוב אנו רואים אותו צועד אל עבר האחזה והמעיל המיועד לפריץ בידיו. אך שונה היתה הליכה זו מהליכה ראשונה. אז פסע שמח וטוב לב, לבו מלא בהכרת ערך עצמו ועבודתו. עתה הלך בפיך ברכיים, בלב כנוע ומושפל ועיניו נשואות השמימה, בתחינה. נכנס ענזל אצל הפריץ כמי שעומד לפני שופט מחמיר, מצפה לגזר דין נורא. אך ראה זה פלא. "השררה" קיבלו בחביבות, נטל מידיה את המעיל, החליקו בהתפעלות ומדדו לפני המראה. "יפה, יפה תקנת את המעיל!" - שמע ענזל קולו. הפריץ לא הסתפק בהתפעלותו, אף שלח לקרוא לגרפית שתראה את המעיל המהודר שתפר האומן היהודי.

כאשר יצא ענזל מבית הפריץ, לא ידע נפשו מרוב תדהמה, ברכיו עדיין רעדו אבל מהתרגשות ושמחה. בארנקו מנויים וצוורים כמה שטרות מבריקים, שטר מלאכה שאין בו לבייש אפילו את החיט הגדול בפטרבורג. כאשר נכנס לביתו, הכירה האשה מיד כי פני בעלה אורו. כאשר ספר לה את המאורע המפלא, האישה בו ללכת לרבי ירחמיאל, להודות לו על העצה המופלאה ולהתברך מפיו הקדוש. ענזל עשה מבוקשה בשמחה רבה. עוד באותו יום הלך אל הרבי וסיפר לו את השתלשלות המאורעות.

"רבי - סיים ענזל והוא כולו פליאה - איך יתכן כי אותו בגד שלא מצא חן בעיני הפריץ בתחילה, כל כך ישר בעיניו בפעם השנייה? והלא שום שינוי לא עשיתי כלל..." חייך אליו הרבי והסביר: **"כאשר הגשתי לפריץ את המעיל בראשונה, היה לבך מלא ביהירות והכרת ערך עבודתך... גאווה אין לה חן, על כן לא הוטבה בעיני הפריץ... אך כאשר נשבר לבך בקרבך, בקשתי ממך לפרוס את הבגד שנתפר בגאות ולחברו מחדש בלב שבור וכנוע. ולזאת מצא הבגד חן בעיניו..."**

הסנדלר מביתו וענזל פנה לסיים את מלאכת התפירה. כאשר שלמה המלאכה, לבש החיט בגדי יום טוב, ארז יפה את המעיל ויצא לדרך לעבר בית הפריץ. ענזל נתקבל באחזה על ידי משרת לבוש בגדי שרד. הוא הורה לו להמתין עד שהוד כבוד השררה יואיל לצאת אליו. ישב ענזל על כסא מפואר והביט בעינים פקוחות לרוחה במיני פאר אשר בבית הפריץ. עודו לוטש עינים בתימהון והוילון הוסט הצידה. הפריץ נכנס החדרה ונטל את הבגד מידי החיט.

"המתן נא" - אמר הפריץ - ואלבש את המעיל כדי להוכיח אם עכן ענית על ציפיותי". ענזל רשם בלבו כל פרט ופרט מה ששמע ומה שראה באחזה, ובפרט דיבוריו של הפריץ שדיבר אליו ממש, כדי שיוכל לשחזרם באזני קרוביו ומכריו.

בזהירות גלל ענזל ראשו מן הבגד הסותם עיניו, צררו בידים רועדות, נגב את דמעותיו המלוחות בכפתו

אך הנה מדד הפריץ את המעיל, עמד מול המראה המזהבת ופניו אדמו מכעס ומחרון. לבו של ענזל החל לטלטל בקרבו כמטוטלת השעון. פניו חורו כפני בר מינן ושיניו דא לא נקשן, כאשר הפריץ השליך מעליו את הבגד, ירק פעמיים והצטווח: "ביש גדא עלוב! איכה נטלת את האריג היקר להשחית!! הבגד הוא זה!! כסות נמבזה לכלב חוצות... ענזל לא זכר מי השליכו החוצה ומי סתם ראותו. כאשר שב לעשתונותיו ראה עצמו עומד מחוץ לשערי האחזה והמעיל היקר מלפף ראשו כמין סחבה מחניקה. בזהירות גלל ענזל ראשו מן הבגד הסותם עיניו, צררו בידים רועדות, נגב את דמעותיו המלוחות בכפתו וכאבל אשר אפר מקלה על ראשו, פסע פסיעות של עליבות אל עבר ביתו.

זה שבועות מספר אשר ענזל החיט, רתוק, לא עלינו, למטות. יש אומרים כי הצינה אחזתו ויש אומרים כי מרוב עבודה עיף והוכרע. אך הוא ואשתו יודעים את האמת. חיותו נטלה, רחמנא לצלן, ממנו, בשל אותו מאורע ביש גדא בבית השררה. מחמת שברון לב, שוכב הוא במטה. קשה לו להניע איבריו ורק גונח הוא וגונח. ובינתיים, כאשר המפרנס בבית שובת, מתרוקנות אט אט הממגורות ומזונות חדשים לא נכנסים פנימה. יום בא ויום יוצא, הלחם אוזל, אך תאבון התינוקות אינו פוחת.

רואה זוגתו של החיט כי צרתה צרה, עומדת היא אצל מיטת בעלה ובוכה: "אסור לו לאדם להשבר ולשבור מטה לחם בני ביתו, בגין מאורע של מרעין בישין. צא ממיטתך ועמוד על רגליך". גונח ענזל

נזל, החיט הפשיסחאי, ישב רכון על גבי הבגד; תקע את המוט ושלף, סימן בגיר וחיבר בסיכות, ישר גזו הכפוף ונאנח, עיניו סקרו את ערמת הבדים המונחת בכעין בלילה על השולחן. בדים אלו לאחר שיבקעו יגזרו, יחוברו בסיכות וידקרו במחט, יהפכו לבגדי כבוד ותפארת.

כי על כן ידוע ענזל בידיו העושות נפלאות. כל חתיכת אריג פשוט, יוצאת מבין אצבעותיו בדמות בגד משמח לב אנשים. ומחמת ששמו של אומן מיומן מתפרסם לטובה, נתדפקו על דלתותיו בני פשיסחא לכבד את החגים והמועדים במלבוש המכבד בעליו, היוצא מתחת ידיו של החיט האומן.

וכיון ששמו הטוב של החיט היהודי הגיע לאזניו, ראה לנכון למסור את העבודה בידיו

ויהי היום ועל בית ענזל החיט התדפק שליח מן השררה. מגפיים מצוחצחים לרגליו, כובע שעיר לראשו וחרב בנדנה תלויה על מתניו. נבהל ענזל למראה האורח ולבו האיץ פעימותיו עד שזה פתח פיו והרגיעו: בא הוא בשליחות הפריץ, אדונו, ששב זה עתה מארץ צרפת, שם ביקר בבתי יוצר משוכללים ומפוארים וקנה לעצמו אריג צמר משובח שופרא דשופרא. דמים הרבה פיזר הפריץ על חתיכת האריג, ומוכן הוא אף לשלם בעין יפה עבור תפירת המעיל. וכיון ששמעו הטוב של החיט היהודי הגיע לאזניו, ראה לנכון למסור את העבודה בידיו, אך יזדרז ויתקין את הבגד טרם "חגא".

סיים שליחו של השררה דבריו, והניח על השולחן את האריג הארוז יפה. רטטו ידיו של ענזל מחמת התרגשות והנאה. בחלומותיו הוורודים לא ראה עצמו ממשש אריג יקר כל כך, כל שכן, תופר ממנו בגד, על אחת כמה וכמה עבור הפריץ הנכבד, מושל העירה - השררה שכל בני המקום מתייראים הימנו. נטל ענזל את האריג, הטמינו בארון במקום של כבוד וכבר מנה בראשו אותם חפצים נצרכים שיוכל לקנות מן הפדיון הנאה.

ימים אלו שענזל גזר, איחה, חיבר, העמיד והשלים את המעיל, ימים טובים היו לו כמוהם לא ראה מימיו. ביום השלישי בהיות הבוקר, כאשר עמד להשלים את מלאכתו, נכנס שכנו הסנדלר לשאול הימנו מעט דבק. ראה הסנדלר כי פני ענזל צהובות שלא כתמול שלשום, תהה על כך בלבו ושאלו לפרש דבר. חיך ענזל כמי שזכה בזכיה גדולה והפטיר דרך גדלות:

שמעני - אור לבסוף הסנדלר - אני במקומך, ירא הייתי מעט...

"מזור שלא שמעת עד הנה... הפריץ מסר בידיו אריג אותו רכש במו ידיו בפריץ שבצרפת, אריג זה בידיו נתן כדי שאתקין לו בגד ליום אידם". לטש הסנדלר עיניו בענזל שכנו, ומבט מבוהל זה העביר למעיל התלוי על קולב, מגוהץ ומצוחצח, הוד והדר. "שמעני" - אמר לבסוף הסנדלר - אני במקומך, ירא הייתי מעט... כלומר, אין בלבך שום יראה נוכח אחריות שכזו? צמצם ענזל ראיתו כנעלב, סובב באצבעו כנגד שכנו והפטיר:

הצריך אני להעיד עלי מה שהבריות יודעות? אומן במלאכתי אני ולא לחינם פנה אלי הפריץ". יצא

לעילוי נשמת הבחור החשוב שמואל סגל ז"ל בן רחל שתחי

ניסים מופלאים היו פה

של הקדוש ברוך הוא ואת חסדיו בכל פרט בחייהם.

והנה אנחנו עומדים בפתחה של שנה חדשה. אני חושב שעם התובנה הזאת אפשר להסתכל על כל האירועים שהתרחשו לנו בשנה החולפת, ולהבין שגם באותם אירועים שנראו לכאורה לא טובים - תמיד היה בהם טוב, תמיד הייתה בהם השגחה, ותמיד היו בהם חסדים שאולי לא ראינו באותו רגע. ולכן אנחנו צריכים להודות לה' על כל הטוב שעשה איתנו בשנה החולפת, ולבקש ממנו שבשנה הבאה נזכה לשנה טובה, מתוקה ושמחה. אבל לא רק שתהיה שנה של דברים טובים - אלא שנזכה לך שהטוב יהיה גלוי, לא מכוסה ולא נסתר, אלא גלוי לעיני כל.

והדבר החשוב ביותר: שנזכה כבר לראות בעינינו את הדבר הגדול ביותר - את משיח צדקנו, את גילוי כבוד שמיים, ואת הטוב הגדול שהקדוש ברוך הוא מכין לנו. שנזכה כולנו לשנה טובה ומתוקה, שנה של ניסים גלויים, חסדים גלויים, בריאות, שמחה, ישועות, ובעיקר - שנזכה לראות את הגאולה השלמה במהרה בימינו. אמן.

הנחת תפילין בתא הטייס

אלעד לוי הקברניט מניח השבוע תפילין בתא הטייס

טיסה בקולומביה הסתיימה ברגע יהודי מרגש במיוחד

במהלך הטיסה, שליח חב"ד הרב לוי וענונו שמע את הקברניט מציג את עצמו בשם אלעד לוי. בסיום הטיסה התברר לו כי הקברניט יהודי.

הרב וענונו ניגש אליו, והשניים החלו לשוחח. ומהר מאוד הפך המפגש המפתיע לרגע של חיבור יהודי - עם הנחת תפילין בתוך תא הטייס.

אלפי קילומטרים מהארץ, בין שמיים לארץ, שני יהודים נפגשים - ונקודה יהודית אחת נדלקת.

כי לא משנה באיזו מדינה נמצאים, באיזה גובה טסים או לאן הדרך מובילה - הנשמה היהודית תמיד יודעת למצוא את הדרך הביתה.

138 זכר-אלוף

ביום שישי האחרון, ימים ספורים בלבד לפני האירוע הזה, חזרתי מהעיר טבריה, שעות ספורות לפני כניסת השבת, ונסעתי בכביש הבקעה. מי שמכיר את כביש הבקעה יודע שמדובר בכביש שבחלקים רבים ממנו יש מעט מאוד יישובים יהודיים, ובאזורים מסוימים יש נוכחות ערבית חזקה מאוד. חשבתי לעצמי: איזה נס גדול עשה איתי הקדוש ברוך הוא בכך שדווקא ביום שישי ההוא לא התפוצץ לי גלגל. בסך הכול עברו שלושה או ארבעה ימים מאז. אם חלילה זה היה קורה שם, קודם כול לא הייתי יודע את מי להזעיק, וגם אם הייתי מזעיק משהו - מי היה יכול להגיע אליי? אבל מעבר לבעיה הביטחונית, הייתה כאן גם בעיה מעשית גדולה מאוד: איך הייתי מגיע לשבת בזמן למחוז חפצי? הרי נשארו רק כשעתיים, אולי שעתיים וחצי, עד כניסת השבת. הייתי עלול להישאר תקוע שם, כמו אדם שנמצא בין השמיים לארץ. איזה נס גדול עשה איתי ה' שזה לא קרה דווקא באותו יום שישי.

ונס נוסף: בהשגחה פרטית מופלאה, הגלגל שהתפוצץ היה הגלגל הקדמי הימני.

הדבר הזה היה משמעותי מאוד, משום שבבוקר, כשהתנועה בכביש הראשי כבר הייתה סואנת מאוד, היה הרבה יותר קל ובטוח להוריד את הגלגל הימני שפונה לשולי הכביש ולהחליף אותו בגלגל אחר. אילו היה זה חלילה הגלגל השמאלי, היה כמעט בלתי אפשרי לטפל בו בצורה בטוחה, משום שהמכוניות דוהרות בכביש ונוסעות קרוב מאוד לצד השמאלי של הרכב. **ואז הבנתי עד כמה הקדוש ברוך הוא סובב את כל הדברים הללו בהשגחה פרטית.**

ובעניי, יש כאן תובנה גדולה לחיים. גם כאשר קורה לנו דבר בלתי צפוי, דבר שלכאורה על פניו נראה לא טוב - אנחנו יודעים בעצם ש"אין רע יורד מלמעלה". אבל לא רק שצריך לדעת שאין רע יורד מלמעלה, צריך גם לחפש ולמצוא את הטוב שנמצא בתוך מה שנראה לנו כרע. תמיד אפשר למצוא את הטוב. במקרה שלי זה היה אולי קל לראות את זה, אבל גם במקרים אחרים - ובעזרת השם שלא יהיו, ושיהיו לכולנו רק דברים טובים - עדיין זו המשימה שלנו: תמיד להסתכל ולחפש את הטוב.

נלמד מיוסף הצדיק. כך מלמדים אותנו חז"ל, וכך מבואר בזוהר הקדוש - ללמוד מיוסף ומאחיו כיצד גם לאחר כל מה שעבר עליו, הוא הכיר בכך שמתוך כל אותם אירועים יצאה לבסוף הישועה, והוא נעשה למלך. גם אנחנו יכולים ללמוד מכך: אם תמיד נודה לה' על הטוב, ונראה את החסדים שהוא עושה איתנו, נזכה בעזרת השם להיות בבחינת "מלכים" - אנשים שמרגישים את מלכותו

ב שבוע שעבר זכיתי להעביר שיעור ולהתוועד בעיר אשקלון. היה זה לרגל יום חי באלול - יום ההולדת של שני המאורות הגדולים: מרן אור שבעת הימים, הבעל שם טוב הקדוש, ונכדו הרוחני, האדמו"ר הזקן, בעל התניא והשולחן ערוך, רבי שניאור זלמן מליאדי.

באחד מבתי חב"ד בעיר ביקשו ממני להתוועד עם המקורבים, והייתה זו באמת התוועדות מרוממת ועילאית, בסיעתא דשמיא. ההתוועדות הסתיימה בשעה מאוחרת מאוד. בסביבות ארבע לפנות בוקר. הייתי בדרך חזרה לירושלים, כשאשתי יושבת לצדי, ופתאום אני שומע "בום". כמובן שלרגע נבהלנו מאוד, אבל מיד הבנתי שהתפוצץ לי גלגל. מדובר היה בגלגל הקדמי הימני. נאלצתי לסטות הצידה ולמצוא מקום בשולי הכביש, עד כמה שניתן במקום בטוח, ואז ניסיתי להזעיק את ארגון "ידידים" שיבואו לעזור לי, משום שלא היה לי גלגל רזרבי. כשניסיתי באמצעים הפשוטים לנפח את הגלגל המפוצץ, הבנתי שאין שום אפשרות לנפח אותו - הוא כבר היה קרוע לגמרי.

למרבה צער, למרות הרצון הטוב של אנשי הארגון - ואני חייב לציין לזכותם שהם בדרך כלל עושים עבודת קדש ומסייעים במסירות נפלאה - במקרה שלי לא זכיתי שהם יגיעו. זה היה באזור שבין כביש תל אביב לירושלים, ובפועל, למרות כל הרצון הטוב שהיה להם, נתקעתי שם עד השעה שמונה וחצי בבוקר. בסופו של דבר הגיע נהג אחד שסייע לי להוציא את הגלגל המפוצץ, נסע איתו לפנצ'ריה שהייתה בקרבת מקום, ובינתיים, כמובן, היא כבר נפתחה, כי היה זה בסביבות תשע בבוקר. לאחר מכן הוא חזר והרכיב לי את הגלגל מחדש. ברוך השם, עברנו את כל האירוע הזה בשלום.

בתוך כל האירוע הזה נזכרתי בדבר חשוב מאוד - כיצד צריך תמיד להסתכל על החסדים שהקדוש ברוך הוא עושה איתנו, גם בתוך מצב שלכאורה נראה לא טוב.

כשישבתי שם על המעקה שבצד הכביש ולא ידעתי מה לעשות, התחלתי להתבונן ולראות כמה חסדים גדולים ה' עשה איתי באותם רגעים. ואני חייב לשתף את הקוראים באותם חסדים גדולים, ולהודות לשמו יתברך לעד על כל מה שעשה, ואני מתפלל שימשיך לעשות לי ולכל עם ישראל רק ניסים וחסדים.

ראשית: כשמתפוצץ גלגל, הדבר עלול לגרום לכך שהרכב יאבד שליטה ואפילו יתהפך. הדבר מסוכן במיוחד בכביש סואן, כפי שהיה בכביש שבו נסעתי. אמנם בארבע לפנות בוקר התנועה יחסית דלילה, אבל עדיין מדובר בסכנה גדולה.

ועוד דבר: נזכרתי במשהו שממש החסיר פעימה מליבי.

המעוניינים להתפלל על ציונו של המשפיע הגה"צ רבי משה ובר זיע"א - אוהבם של ישראל בכדי לזכות בישועה (ובמיוחד בנוגע לזיווגים וילדים) יגיעו לחלקת הרבנים שבהר המנוחות ובשביל שמולין לציונו של מרן החיד"א זיע"א ימשיכו להלך עד שימצאו שלט מצד ימין שמציין את מיקום הציון. רבים זכו שם בסיעתא דשמיא לישועה

הודעה משמחת: העלון מופיע בחוברת "טועמיה" המופץ חנינם במייל. ניתן להצטרף במייל m025004569@gmail.com

לעילוי נשמת מורי הדיין הגאון האדיר רבי זלמן נחמיה בן רבי אברהם גולדברג זצ"ל. נסתלק לגנזי מרומים בל' אב - א' של ראש חודש אלול התש"פ ת.נ.צ.ב.ה. לעילוי נשמת דודתי עפרה רכלין בת ישראל ז"ל נפטרה ל' סיון ה'תשע"ט ת.נ.צ.ב.ה.